

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ДІЇ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

*Ємець Наталія Анатоліївна,
к. філос. наук, доцент, НУ «Чернігівська Політехніка»
yemets2014@gmail.com*

Одним з інноваційних інструментів формування демократичних інститутів в Україні є проекти соціальної зміни. В 2019 – 2020 рр. нам випала нагода долучитися до команди одного з таких проєктів – «Програма з відновлення миру і діалогу внутрішньо переміщених жінок “Голос жінки має силу”». Проєкт з’явився як національна адвокаційна кампанія, метою котрої був захист прав жінок-переселенок зі Сходу України. Крім цього він мав яскраво виражену миротворчу складову – через діалог жінок з обох сторін протистояння, сприяти подоланню конфлікту. Каналом комунікації є навчання блогерству. Фінансова підтримка здійснювалася Інститутом міжнародних культурних зв’язків (IFA) та Міністерством закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина.

З огляду на досвід роботи в проєкті «Голос жінки має силу», можна визначити наступні показники унікальності проєкту. Це проєкт про діалог і порозуміння між людьми, котрі хочуть жити в мирному ненасильницькому суспільстві. Цей проєкт об’єднує навколо себе не тільки представників цільової групи, внутрішньо переміщених осіб, він об’єднує усіх мешканців громади, представників владних структур, місцевого самоврядування, громадських організацій, засобів масової інформації тощо. Цей проєкт вчить пересічних громадян бути не байдужими, він озброює їх інструментом, котрий дає можливість вирішувати різноманітні проблеми як особистого, так і громадського життя за допомогою інноваційного засобу – блогерства. Цьогорічний етап проєкту акцентував увагу на жінках-лідерках; унікальним був уже сам формат: п’ять амбасадорок, котрі згуртовують навколо себе таких же активісток, як самі, а ті заряджають своєю активністю інших – своєрідний “соціальний вірус”, від котрого не може бути “імунітету” і “вакцини”. І, нарешті, поєднання освітнього і соціального компонентів – багато наших учасників отримали інноваційні освітні навички, а масштабні акції, котрі проводилися, мали надзвичайний резонанс і сприяли формуванню мирного середовища в Україні.

Головним викликом цьогорічного етапу реалізації проєкту став карантин, пов’язаний з пандемією COVID-19. Усі труднощі, які виникали в процесі діяльності, особливо на початку, були прямо або опосередковано пов’язані з карантинними обмеженнями. Визначимо їх:

1. Повний лок-даун в країні з середини березня до початку червня. Усі івенти, котрі були заплановані, передбачали активну взаємодію учасників проєкту. Зазначимо, що оголошення тотального карантину з 11 березня,

відтермінувало проведення навіть презентаційного Круглого столу, що ускладнювало співпрацю з партнерами, органами державної та виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, засобами масової інформації, вимушеними переселенцями, волонтерами тощо. Ми змогли його провести тільки 9 червня, коли був запроваджений адаптивний карантин. І треба відзначити, що вже на той момент, ми активно заявили про наш проєкт через ЗМІ та соціальні мережі. Тому презентували цей захід, як «Координаційний круглий стіл».

2. Заборона на пересування осіб з невідконтрольних територій. На території самопроголошених Л-ДНР був виданий указ про заборону жителям цих утворень відвідувати територію України. Це унеможливило безпосередню участь жителів невідконтрольних територій в заходах, котрі були заплановані.

3. Інертність та споживацький інтерес цільової групи проєкту. Ця обставина безпосередньо не пов'язана з карантинном. На неї ми звертали увагу ще в процесі реалізації минулорічного етапу Програми з відновлення миру і діалогу внутрішньо переміщених жінок «Голос жінки має силу 2019». Але в умовах карантину вона стала більш відчутною і гострою. Шість років – це досить значний період в житті як конкретної людини, так і цільової групи. Значна кількість ВПО адаптувалися на новому місці, і вже, навіть, не ідентифікують себе, як внутрішньо переміщені особи. Також звертає на себе певна споживацька позиція ВПО, які звикли до отримання преференцій. І, коли постає питання про те, що треба підготувати навіть невеличку публікацію, це викликає певне відсторонення і неприйняття.

4. Певним викликом стала діяльність із сприяння забезпеченню виконання в Чернігівській області умов Резолюції 1325 Ради Безпеки ООН та досягнення цілей сталого розвитку до 2030 року.

В таких умовах була розроблена нова стратегія, основними положеннями котрої стали наступні кроки.

По-перше, створення ефективної команди. Тут слід відзначити, надзвичайно дієву співпрацю з нашим партнером-куратором Фондацією Прав Людини. На регіональному рівні, ми досить виважено підійшли до відбору амбасадорок проєкту. Відзначимо, що цьогорічний формат, в основі котрого є ідея створення команди амбасадорок, показав себе як надзвичайно ефективний для реалізації проєктів соціальної дії в умовах карантину, як тотального, так і адаптивного. До нашої команди були відібрані активістки, котрі мають багатий досвід громадської діяльності, є знаними фахівчинями у своїй сфері, самі є лідерками і користуються значним авторитетом в нашому регіоні. Також ми отримували всебічне сприяння та підтримку з боку керівництва нашої громадської організації «Чернігів Європейський» та основного партнера Національного університету «Чернігів Європейський» в ході реалізації проєкту.

По-друге, велася активна робота на блог-платформах «MastPostToday» та «Чернігівська блогосфера», в соціальних мережах, налагоджена спів-

раці із провідними засобами масової інформації Чернігівської області в період повного лок-дауну з 11 березня до початку червня. За період тотального карантину було створено понад 200 блогів, залучено понад 100 блогерів. Зазначимо, що серед дописувачів, переважно були молоді люди, також вимушені переселенці. Завдяки налагодженій співпраці з суспільним мовником «UA: Українське радіо. Чернігівська хвиля», навіть в умовах лок-дауну, 8 квітня 2020 р., був презентували цьогорічний етап проекту «Голос жінки має силу». Також активно подавалася інформація про проект на офіційних сайтах, новинних сторінках соціальних мереж. Цей досвід був використаний і в подальшій реалізації цьогорічного етапу проекту, і в майбутній проектній діяльності нашої команди.

По-третє, була розроблена функціональна, в умовах адаптивного карантину, програма проведення оф-лайн заходів. Для того, щоб усі івенти відповідали завданням проекту, було вирішено проводити їх серіями. У червні були проведені два дводенні регіональні тренінги і, паралельно, проводилися блог-кафе (міні-тренінги). До кінця липня було завершено проведення десяти блог-кафе. Звичайно, такий напружений графік певним чином виснажував, але це дало можливість в подальшому, з пом'якшенням карантинних заходів, сконцентруватися на проведенні заходів, що передбачали залучення значно більшої кількості учасників. Таким чином правильне планування дало змогу в повному обсязі та якісно провести усі заходи, що були заплановані в рамках проекту.

По-четверте, налагодили он-лайн та інтернет комунікацію з жителями непідконтрольних територій. Для роботи з мешканцями непідконтрольних територій використовували телефонний зв'язок, Viber, Telegram, Skype, соціальні мережі. За результатами нашого спілкування ми викладали пости на блог платформі Mustpost.today.

По-п'яте, максимально залучали ВПО до участі в цьогорічному етапі проекту. Однією з амбасадорок проекту стала Ольга Тимченко, яка сама є вимушеною переселенкою. В свою команду вона активно залучала своїх колежанок, вимушених переселенок, у своїх постах піднімала проблеми, котрі є гострими для ВПО, зокрема, соціальне житло, працевлаштування, пільги дітей ВПО, які постраждали від військових дій тощо. Також внутрішньо переміщені особи мали право першочергової участі в міжрегіональних школах-тренінгах, приймали участь в усіх заходах, які проводилися в рамках проекту. Вони мали можливість висвітлювати питання, котрі є для них нагальними на платформах MastPostToday та Чернігівська блогосфера.

Дві рекомендації щодо виконання НПД щодо Резолюції 1325 безпосередньо були пов'язані з проблемами ВПО: «Про розробку Стратегії (Політики) рівності в Чернігівській області» та «Про створення регіональної програми соціальної адаптації жінок-ВПО».

І, нарешті, велась активна співпраця з органами виконавчої влади, на котрі покладена відповідальність із забезпечення виконання в Чернігівській області умов Резолюції 1325 Ради Безпеки ООН та досягнення цілей

сталого розвитку до 2030 року. Був проведений аналіз роботи органів державної влади щодо виконання Національного плану дій у питаннях 1325. Були підготовлені три рекомендації щодо впровадження Резолюції 1325 в Чернігівській області та отриманий фідбек від органів виконавчої влади.

Також під час реалізації проекту була налагоджена активна співпраця з сільськими об'єднаними територіальними громадами, проводився моніторинг виконання НПД щодо Резолюції 1325 в сільських ОТГ Чернігівської області. За його результатами була підготовлена третя рекомендація «Про створення сприятливих чинників формування ненасильницького середовища в сільських ОТГ».

Таким чином, правильно організована діяльність та комунікація дали змогу реалізувати завдання проекту «Програма з відновлення миру і діалогу внутрішньо переміщених жінок “Голос жінки має силу 2020”» та в повному обсязі виконати вимоги донорів. Активна діяльність амбасадорок, блогерів та активістів посприяла усвідомленню необхідності припиненню протистоянню на Сході України, пошуку шляхів подолання конфлікту, створення мирного середовища в Україні.

ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРОЄКТОМ

1. <https://www.mustpost.today/category/zahody-ta-reyestratsiya/chernigivska-oblast/>
2. <https://www.mustpost.today/tag/chernigivska/>
3. https://www.facebook.com/groups/women.voices.count/?multi_permaLinks=3365671770323678

ПРОЄКТ «КОМУНІКАЦІЙНА КАМПАНІЯ ГАЛЕРЕЇ ЛНАМ»: ПРОМОЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО АРТ-ПРОСТОРУ В РЕАЛІЯХ 2020 Р.

*Єфімова Анна,
кандидат мистецтвознавства,
провідний фахівець з виставкової діяльності,
викладач кафедри менеджменту мистецтва
Львівської національної академії мистецтв
a.yefimova@lnam.edu.ua*

Галерея Львівської національної академії мистецтв — це мистецький простір, концепція діяльності якого полягає у підтримці творчих ініціатив молоді. Сучасно обладнана галерея заснована у 2015 р. в структурі Львівської національної академії мистецтв як своєрідний «інкубатор» для авторських проєктів студентів та випускників Академії. Ніяких жанрових, стилістичних чи інших обмежень до творчих реалізацій. Основне завдання